

**ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΜΑΪΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

**ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ
Κείμενο από το πρωτότυπο (στίχοι 635-654)**

ΑΙΜΩΝ	Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι. Ἔμοι γὰρ οὐδείς ἀξιώσεται γάμος μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἠγουμένου.	635
ΚΡΕΩΝ	Οὕτω γάρ, ὦ παῖ, χρῆ διὰ στέρνων ἔχειν, γνώμης πατρῶας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι. Τούτου γὰρ οὔνεκ' ἄνδρες εὗχονται γονὰς κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν, ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνονται κακοῖς καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί. Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτύει τέκνα, τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων; Μὴ νῦν ποτ', ὦ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἠδονῆς γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλης, εἰδὼς ὅτι ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. Τί γὰρ γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός; Ἄλλὰ πτύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθες τὴν παῖδ' ἐν Ἴαιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.	640 645 650

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

A. Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τους στίχους **645-652** (‘Όστις δ’ ... ἢ φίλος κακός;).

Μονάδες 30

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

1. Με ποια τακτική προσεγγίζει ο Αίμονας τον πατέρα του στην πρώτη τους συνάντηση μετά την καταδικαστική απόφαση για την Αντιγόνη και τι επιδιώκει με την τακτική αυτή;

Μονάδες 10

2. " Τί γὰρ γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός;"

Να σχολιάσετε αυτή τη θέση του Κρέοντα.

Μονάδες 10

3. Με βάση το πρωτότυπο κείμενο που σας δόθηκε και το μεταφρασμένο που ακολουθεί, να χαρακτηρίσετε τον Κρέοντα, ως άρχοντα και ως πατέρα.

Κείμενο από μετάφραση (Στίχοι 207 -214)

ΚΡ. Αυτή 'ναι η θέλησή μου· ποτέ δε θα τιμήσω
εγώ περισσότερο τους άδικους από τους δίκαιους.

Νεκρό και ζωντανό το ίδιο θα τιμήσω
αυτόν που με της πόλης τα νερά πηγαίνει.

ΧΟ. Ό,τι σ' αρέσει, Κρέοντα, να κάνεις,
γι' αυτόν που δυστροπεί, γι' αυτόν που πειθαρχεί στην πόλη.
Είναι δικαίωμά σου να κάνεις χρήση νόμου, όπου θες,
για πεθαμένους· ακόμη και για μας τους ζωντανούς.

Μονάδες 10

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

4. Τι γνωρίζετε για την αρχαία κωμωδία;

Μονάδες 10

5. Να γράψετε δύο ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) της νέας ελληνικής γλώσσας, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

γνώμας, φέρεσθαι, ήγουμένου, φύσαντες, φίλον.

Μονάδες 10

6. α) Αφού μεταφέρετε τον παρακάτω πίνακα στο τετράδιό σας, να γράψετε τη γενική και τη δοτική των λέξεων που σας δίνονται, στον αριθμό που βρίσκονται:

γνώμας, οὐδεις, γάμος, ἄνδρες, ἔλκος.

	Γενική	Δοτική
γνώμας		
οὐδεις		
γάμος		
ἄνδρες		
ἔλκος		

Μονάδες 5

β) Να γράψετε στο τετράδιό σας το τρίτο πρόσωπο του πληθυντικού αριθμού των παρακάτω ρηματικών τύπων στο χρόνο, την έγκλιση και τη φωνή που βρίσκονται:

εἶμί, ἀξιώσεται, εἵποις, ἐκβάλης, γίγνεται.

Μονάδες 5

7. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις λέξεις της **Στήλης Α** και δίπλα σε καθεμιά το σωστό συντακτικό της χαρακτηρισμό από τη **Στήλη Β** (δύο στοιχεία της **στήλης Β** περισσεύουν).

Στήλη Α	Στήλη Β
α. πάτερ	1. επιρρηματικός προσδιορισμός
β. καλῶς	2. υποκείμενο
γ. ἐν δόμοις	3. αντικείμενο
δ. τὸν φίλον	4. κατηγορούμενο
ε. ὅστις	5. κλητική προσφώνηση
	6. επιθετικός προσδιορισμός
	7. εμπρόθετος προσδιορισμός

Μονάδες 10

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνον τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Δε θα μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις ερωτήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.
4. Η μεταφορά και η συμπλήρωση των πινάκων στο τετράδιό σας να γίνει, έστω πρόχειρα αλλά καθαρά, με στυλό διαρκείας.
5. Διάρκεια εξέτασης : Τρεις (3) ώρες μετά την επίδοση των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ